

26.4.2019

VALTIOVARAINMINISTERIÖN ASETUS OSAKKEEN LIIKKEESEENLASKIJAN PALKITSEMISPOLITIIKASTA JA PALKITSEMISRAPORTISTA

1 Tausta

Ehdotus valtiovarainministeriön asetukseksi liittyy Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) N:o 2017/828 direktiivin 2007/36/EY muuttamisesta osakkeenomistajien pitkäaikaiseen vaikuttamiseen kannustamisen osalta kansalliseen täytäntöönpanoon. Mainitulla direktiivillä lisättiin osakkeenomistajien eräiden oikeuksien käyttämisestä julkisesti noteeratuissa yhtiöissä annettuun direktiiviin 2007/36/EY, jäljempänä *direktiivi*, muun muassa säännökset palkitsemispolitiikasta ja palkitsemisraportista.

2 Asetuksen sisältö

Asetuksessa säädettäisiin direktiivin 9 a artiklan edellyttämällä tavalla palkitsemispolitiikan sisällöstä ja tietojen esittämistavasta ja direktiivin 9 b artiklan edellyttämällä tavalla palkitsemisraportin sisällöstä ja tietojen esittämistavasta. Ennen direktiivin kansallista täytäntöönpanoa kansallisessa lainsäädännössä ei ole säädetty palkitsemispolitiikasta. Itsesääntelyssä palkitsemista koskevasta päätöksenteosta, hallituksen palkitsemisesta, johdon palkitsemisen rakenteesta sekä palkitsemista koskevasta avoimuudesta on esitetty suosituksia Suomen pörssi-yhtiöiden hallinnointikoodissa (2015).

Palkitsemispolitiikassa olisi perusteltava, miten palkitsemispolitiikka edistää liikkeenlaskijan liiketoimintastrategiaa ja pitkän aikavälin taloudellista menestystä. Siinä tulisi määritellä soveltuvin osin muun muassa kiinteän ja muuttuvan palkitsemisen osat ja niiden suhteelliset osuudet, muuttuvien osien määräytymisperusteet, muuttuvan palkitsemisen perusteena olevat taloudelliset ja muut kuin taloudelliset kriteerit sekä muuttuvien palkkioiden maksamista koskevat lykkäysajat sekä mahdollisuudet vaatia takaisin jo maksettuja muuttuvia palkkioita. Palkitsemispolitiikassa tulisi myös esittää periaatteet osakeperusteiseen palkitsemiseen sisältyville ansainta- ja sitouttamisjaksoille ja mahdollisille osakkeiden luovutusrajoituksille sekä johtoon kuuluvien henkilöiden kanssa tehtävien toimitusopimusten tai järjestelyjen kestolle, sovellettaville irtisanomisajoille, lisäeläkejärjestelyille, toimitusuhteen päättämisen ehdoille ja päättämiseen liittyville korvauksille. Palkitsemispolitiikassa olisi myös kuvattava pörssi-yhtiön palkitsemiseen liittyvä päätöksentekoprosessi sekä perusteltava, miten palkitsemispolitiikka edistää pörssi-yhtiön liiketoimintastrategiaa ja pitkän aikavälin taloudellista menestystä.

Palkitsemispolitiikkaa muutettaessa olisi selostettava kaikki merkittävät muutokset. Lisäksi olisi selostettava, miten uudessa palkitsemispolitiikassa on otettu huomioon yhtiökokouksen päätös edellisestä palkitsemispolitiikasta ja kannanotot, jotka on esitetty aiemman palkitsemispolitiikan vahvistamisen jälkeen julkistettujen palkitsemisraporttien yhtiökokouskäsitelyssä. Viimeksi mainitusta vaatimuksesta seuraa se, että vaikka yhtiökokouspöytäkirjat ovatkin lähtökohtaisesti päätöspöytäkirjoja, osakkeenomistajien olennaiset kannat olisi käytännössä kirjattava pöytäkirjaan vaatimuksen täyttämiseksi. Direktiivissä ei ole tarkemmin määritelty, mitä osakkeenomistajien olennaisilla kannoilla tarkoitetaan. Yhtiön on siten itse arvioitava tapauskohtaisesti,

mitkä kannanotot se katsoo olennaisiksi. Selostuksen olisi kuitenkin oltava kokonaisavaltainen sisältäen kattavasti kaiken merkityksellisen tiedon. Selostuksen olisi myös oltava tasapuolinen niin, ettei yhtiö jätä selostuksessaan mainitsematta esimerkiksi yhtiölle itselleen epäedullisia kannanottoja.

Palkitsemisraportissa olisi kuvattava, miten palkitseminen kokonaisuudessaan vastaa liikkeeseenlaskijan voimassa olevaa palkitsemispolitiikkaa sekä miten se edistää liikkeeseenlaskijan pitkän aikavälin taloudellista menestystä. Palkitsemisraportti kattaisi muun muassa johdolle maksetun vuosipalkan, luontoisetuudet, lyhyen ja pitkän aikavälin kannustepalkkiot sekä muut taloudelliset etuudet ja palkkiot. Palkitsemiseen voivat kuulua kiinteän palkan lisäksi erilaiset muut kiinteän ja muuttuvan palkitsemisen osat, kuten osakeperusteiset palkitsemisjärjestelmät, lisäeläkejärjestelyt sekä toimituksen päättymisen perusteella mahdollisesti maksettavat korvaukset. Muuttuvaan palkitsemiseen kuuluvat myös erilaiset lyhyen ja pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmät. Palkitsemisraportissa ei sen sijaan tarvitsisi antaa tietoja kustannusperusteisista korvauksista, kuten matkakulujen korvauksista tai päivärahoista.

Palkitsemisraportissa olisi ilmoitettava tietoja yksittäisen johtajan palkitsemisesta. Tiedoissa tulisi kuvata muun muassa palkitsemisen vuotuinen muutos viimeisten viiden tilikauden ajalta, yhtiön tuloskehitys ja yhtiön johtoon kuulumattiomien työntekijöiden keskimääräisen palkitsemisen kehittyminen samana ajanjaksona esitettynä. Direktiivi ei sisällä säännöksiä, joiden nojalla palkitsemisraporttia koskevia säännöksiä olisi noudatettava takautuvasti direktiivin voimaantuloa edeltäviltä viideltä vuodelta.

Vaikka Suomen lainsäädännössä ei ole nimenomaista taannehtivan lainsäädännön kieltoa perustuslain perusoikeussäännöksiin sisältyvää taannehtivien kriminalisointien kieltoa lukuun ottamatta, olisi kuitenkin käytännössä ongelmallista, jos yhtiöt veloitettaisiin ilmoittamaan edellä mainitut tiedot direktiivin voimaantuloa edeltävältä ajalta lähtien. Suomen pörssiyhtiöt ovat kuitenkin jo ennen direktiivin voimaantuloa CG-koodin mukaan velvollisia antamaan muun muassa palkitsemisraportin. CG-koodin mukainen palkitsemisraportti ei kuitenkaan ole yhtä kattava kuin direktiivin edellyttämä palkitsemisraportti. Direktiivin edellyttämät tiedot kerääntyvät siten kumulatiivisesti direktiivin voimaantuloa seuraavien viiden vuoden aikana.

Palkitsemista koskevat tiedot annettaisiin soveltuvin osin henkilötasolla. Palkitsemisraportissa olisi tarvittaessa julkistettava myös se palkkion määrä, jonka pörssiyhtiön johtoon kuuluvat henkilöt ovat saaneet perhetilanteensa vuoksi. Tilintarkastajan olisi tarkistettava, että palkitsemisraportti on laadittu.

3 Valmistelu

Luonnos valtiovarainministeriön asetukseksi on valmisteltu valtiovarainministeriön asettamassa osakkeenomistajan oikeudet -direktiivin kansallista täytäntöönpanoa valmistelleessa työryhmässä.

4 Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 10 päivänä kesäkuuta 2019.